

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 91. — STEV. 91.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 18, 1936. — PETEK, 18. APRILA, 1936

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

VLADA RAZCEPLJENA GLEDE INDIJSKEGA VPRAŠANJA

NEODVISNI ZAHTEVAJO POPOLNO IZPREMEMBO POLITIKE GLEDE INDIJE

Glede razmer v Indiji so razpravljali štirje govorniki. — Poveljnik Kenworthy je branil dosedanje politiko ter zahteval, naj Anglija odločno nastopi. — Člani skupine neodvisnih pozivajo MacDonaldovo vlado, naj temeljito izpremeni svojo politiko napram Indiji.

LONDON, Anglija, 17. aprila. — Danes je stopilo v poslanski zbornici na površje indijsko vprašanje ter se je takoj pokazalo, da je zazijal v vladni stranki veliki prepad glede bodoče angleške politike napram Indiji.

Nastopili so štirje govorniki delavske stranke ter pojasnili svoje stališče z ozirom na zadnje dogodke v Indiji.

Poveljnik J. M. Kenworthy se je odločno zavzel za sedanje politiko ter pozival vlado, naj odločnejše nastopi. Rekel je, da ogromna večina indijskega naroda sploh ne ve za Gandhijevo početje ter za početje indijskih nacionalistov.

Proti njemu sta pa nastopila člana skupine neodvisnih A. Fenner Brockway in James Maxton, ki sta zahtevala, naj vlada takoj oprostí vse politične jetnike v Indiji ter pozivala MacDonalda naj temeljito predrugači svojo politiko napram Indiji. Najmanj, kar more dati zaenkrat vlada Indiji je, da ji prizna temelje avtonomne vlade. Sedanji položaj je globoko vkoreninjen v političnih in socialnih razmerah dežele. Anglija mora razumeti motive razburjenja, ki se je pojavilo med indijskim prebivalstvom ter mora vpoštevati in uvaževati pritožbe indijskega naroda.

Zaenkrat se ni mogoče pogajati z voditelji indijskega nacionalističnega gibanja.

MacDonaldova vlada mora objaviti poročilo Simonove komisije, obenem pa dvigniti Indijo na status donanija.

V imenu vlade je obljubil George Lansbury, da bodo Brockwayevi predlogi natančno preštudirani.

ANGLIJA JE BAJE LE ŽIDOM NAKLONJENA

Arabski mufti je obtožil Angličane, da se premalo brigajo za Arabce, dočim grede Židom v Palestini v vseh ozirih na roko.

LONDON, Anglija, 17. aprila. — Zastopnik United Press se je danes pogovarjal z arabskim velikim muftijem. Haj Amerom El-Husejnom. Glavar palestinskih Arabcev je rekel poročevalcu:

— Angličani so v Palestini zelo enostranski ter se zavzemajo samo za Žide. Anglija ni bila le krivica proti Arabcem, pač pa je tudi namenoma krčila obljube, katere jim je dala. Bal'urova deklaracija je obljubljala angleško pomoč za ustanovljenje naravnega doma za Žide v Palestini. Nasprotovale pa je važni obljubi, katero je dala Anglija Arabcem leta 1915 potom svojega zastopnika Sir Henry MacMahon, ki je bil tedaj egiptanski visoki komisar.

— Val Arabci stremijo po ustanovitvi združenega arabskega kralje-

stva, ki bi vključevalo vse arabske dežele. Vključena naj bi bila tudi Palestina, v kateri bi pa Židje uživali vse pravice in prostosti kot jih uživajo na primer Židje v Ameriki in Angliji.

Edina určnava, katero je mogoče izvršiti glede svetlin prostostorov, je zavarovati njih prejšnji status. Med veroizpovedmi je treba enakost zavezej končati intrige in sovražnosti.

SUBMARINSKI IZVEDENEC ZAPUSTIL PERU

LIMA, Peru, 17. aprila. — Poročnik-commander Henry Burnet, ki se je mudil tukaj kot član mornariške misije kot izvedenec glede podmorskih čolnov, je odpotoval danes v Združene države. Pred odpotovanjem so ga pogostili častniki peruvske mornarice.

FRANCOSKI PRORAČUN SPREJET

PARIZ, Francija, 17. aprila. — Francoska poslanska zbornica je sprejela danes po daljši debati državni proračun. Za proračun je bilo oddanih 450 glasov, proti njemu pa 125.

Socialisti in komunisti so glasovali proti.

G. PINCHOT LOVI GLASOVE DELAVSTVA

Bivši governor je razgalil sramotne razmere, ki vladajo v Pennsylvaniji. — Zahteva odpravo Coal and Iron policije.

PITTSBURGH, Pa., 17. aprila. — Bivši governor države Pennsylvanije Gifford Pinchot, ki se z vso energijo poteka za zopetno nominacijo, je povedal v svoji volilni kampanji par stvari, ki morajo skrajno neprijetno zveneti v ušesih pennsylvanskih podjetnikov.

Pinchot se je postavil odločno na stran delavcev ter se izrekel za neomejeno pravico delavstva, da se organizira in izpolni priznanje uilje. Zavzel se je tudi za kolektivne družbe ter se nastopil proti "yellow dog" kontraktom ter zlorabi ustavnih povelj v delavskih konfliktih.

Zahteval je tudi odpravo Coal and Iron policije, ki je igrala tako žalostno vlogo pri umoru Johna Baraboskega, ter razširjenje delavskega zavarovanja.

Pinchot je strogo kritiziral javne obrate. Označil jih je kot sredstva, ki črpajo iz delavcev težko prislužen denar.

Omenil je, da vlada v Pittsburgu občutna brezposelnost, ki je postala eden najbolj nujnih problemov sedanjega Amerike.

Pred tovarnami se zbira toliko brezposelnih, da je večkrat treba prekiniti promet na ulicah.

VELIKONOČNA AMNESTIJA ZA 380 BOLGAROV

SOFIJA, Bolgarska, 17. aprila. — Ob priliki velikonočnih praznikov je kralj Boris popolnoma ali delno pomilostil 380 jetnikov. Politični jetniki ne bodo sprejeti delnega pomilostjenja ter zahtevajo popolno svobodo.

PES ŠVEDSKE KRALJICE POGINIL

RIM, Italija, 17. aprila. — Lux, velik, črni pes, ki je osemnajst let verno spremljal švedsko kraljico, je danes sledil svoji gospodini v smrt. Ko se je kraljica blizala smrti, ni hotel pes zapustiti njene sobe. Ko je umrla, je otklonil vrata hrane ter poginil. Bil je tukaj splošno znan, ter so ga pogosto videli zprehajati se s kraljico.

BORNO JE NAPODIL OPOZICIJO

Predsednik je soglasno z navodili iz Washingtona temeljito izčistil državni svet. — Dvanajst članov je enostavno zapodil.

PORT AU PRINCE, Haiti, 17. aprila. — Predsednik Luis Borno je vpoštevati povelja, ki jih je dobil iz Washingtona ter je temeljito preuredil haitski državni svet, v katerem se je pojavila opozicija proti izvolitvi Eugena Royja, ki je bil že vnaprej določen za njegovega naslednika.

Državni svet šteje enindvajset članov. Borno je dvanajst članov enostavno zapodil ter imenoval na njih mesta Royjeve prišaste.

Volitev provizoričnega državnega predsednika bi se morala vršiti že zadnji ponedeljek. Borno je pa sejo enostavno odgodil, ker se je pojavila opozicija.

Državni department v Washingtonu je namreč izjavil, da ne bo priznal razen Royja nobenega drugega kandidata oziroma predsednika.

Vpričo teh okoliščin se bo vršila volitev prihodnji teden.

MRS. HOOVER POSKODOVANA NA PRI PADCU

WASHINGTON, D. C., 17. aprila. — Mrs. Hoover je večeraj popoldne padla v Beli hiši ter se poškodovala na hrbtu. Dr. Joe. Boone, hišni zdravnik, pa je rekel pozneje, da je bila poškodba le majhna. Kljub temu pa ni mogla stati, ko je sprejela "Hčerke Ameriške Revolucije", ki so jo obiskale večeraj popoldne.

CORNELIUS PRIZNAL TATVINO

HACKENSAK, N. J., 17. aprila. — Abram Cornelius, prejšnji blagajničar Citizens banke v Englewoodu, je bil premeščen v jetnišnico Bergen okraja potem, ko se je priznal krivim glede pet in trideset obdolžb radi tatvine. Cornelius je ušel z \$41.000 bančnega denarja pred davnimi leti. Šele pred kratkim so ga zasledili v neki ubožnici v Wyomingu, kjer je živel, povsem brez denarja. Tatvina mu ni prav nič pomagala.

N. THOMAS PRAVI, DA SMO NA RAZPOTJU

Tekom dveh generacij se bo odločilo, kam bo krenil svet: v propast ali v boljše življenje.

Norman Thomas, bivši socialistični kandidat za predsedniško mesto in za županski urad v New Yorku, je podal poročevalcu United Press par svojih značilnih nazorov.

Kot socialist odobrava združevanje velikih industrij, dokler služijo ekonomskim svrham. Združevanje je pa škodljivo, če se razvije iz njega sistem raketirstva.

Idealni položaj bi bil, — je rekel Thomas, če bi vlada obratovala vse industrije. S tem ne mislim, da bi morali upravljati industrije župani, aldermani in kongresniki, pač bi pa morala vlada izvajati kontrolo kot narodna agencija ter imenovati izvedence, ki bi vodili administrativne posle.

Sedaj se nahajamo v jako kritični dobi. Preti nam nevarnost, da se izpremeni delavce v robote brez duše. Na vsak način moramo iz kaosa, v katerega smo zašli.

Smešno bi bilo, če bi pričel kontraktor graditi poslopje brez narčrov. Tudi za današnji svet bi bila smešna vlada brez vsakega načrta.

Nadalje je rekel Thomas, da stroji vedno bolj nadomeščajo ljudi. Zavzel se je za krajši delovni čas, da bo delo lahko razdeljeno med večje število delavcev. Krajši delovnik bi bil pravi blagoslov za delavce, katerim bi se nudila prilika za zahtavo in razvedrilo.

Zdaj se nahajamo — na razpotju — je rekel. — V prihodnjih dveh generacijah se bo odločilo, kam bo krenil svet: v še večjo razvnanost in suženjstvo ali v boljše razmere.

VOLSTEAD NI DOBIL NIKAKEGA DENARJA

ST. PAUL, Minn., 17. aprila. — Andrew Volstead, prejšnji kongresnik iz Minnesote ter oče znane prohibicijske postavbe, je zanikal vest, da je Antisalonka liga financirala njegovo kampanjo.

Nikdar nisem vedel, da bi Antisalonka Liga dala denar katerekomoli. — je rekel prejšnji kongresnik. — Antisalonka Liga je poslala govornike v moj okraj, a ti govorniki niso prišli iz nobenega mojega komiteja.

ANGLEŠKO — RUSKI PAKT PODPISAN

Med obema državama je bila podpisana provizorična trgovinska pogodba. — Priprave za končno pogodbo, ki bo dajala obema strankama velike ugodnosti.

LONDON, Anglija, 17. aprila. — Angleški zunanji minister Arthur Henderson in sovjetski poslanik Grigorij Sokolnikov sta podpisala danes provizorično angleško-rusko pogodbo.

Nova pogodba bo stopila na mesto trgovske pogodbe iz leta 1927, ko so bili razveljavljene med obema državama trgovske zveze.

Pogodba vsebuje klavzulo glede najbolj uvaževane države ter določa ustanovitev posebne sovjetske trgovske delegacije, ki bo imela diplomatske privilegije.

Medtem se pa nadaljujejo pogajanja glede končne trgovske pogodbe, ki bo uravnala finančna vprašanja med obema državama. Od končne pogodbe si obetajo tako Angličani kot Rusi velik dobiček.

SUBMARIN DOSEGL REKORD

MILAN, Italija, 17. aprila. — Laški submarin "Admiral Geneys" se je tekom manevrov pri Spezziji potopil do gločine 122 metrov ter s tem dosegel nov svetovni rekord.

MACDONALD GDLETEL

LONDON, Anglija, 17. aprila. — Ministrski predsednik Ramsay MacDonald je danes odletel z aeroplanom v svoj stari dom v Lossiemouth, Škotska, kjer bo preživel velikonočne počitnice. Ko je dospel v Lossiemouth je rekel, da je bilo potovanje zelo divje ter razveseljivo. Aeroplan je zadel na svojem potovanju na sever na točo, dež in sneg. V London se bo vrnil v torek, da prisostvuje konferenci.

NEMIRI V INDIJI

Ljudska množica je nosila po cestah truplo 18-letnega mladiča, ki je postal žrtev angleškega napada.

KARACHI, Indija, 17. aprila. — Pri večerajšnjih demonstracijah je bil smrtnonevarno ranjen 18-letni Maharaj Requehand. Po vso noč trajajočem trpljenju je danes zjutraj umrl.

Njegova smrt je dala povod novim demonstracijam. Ljudska množica je nosila mladeničovo truplo po ulicah ter vihnila črne in bele zastave, ki so bile oškropljene s krvjo.

DELHI, Indija, 17. aprila. — Danes so bili obsojena na tri mesece ječe Dave Das Gandhi in dva druga domačina, ki so bili obtoženi nepostavnega pridobivanja soli.

BOMBAY, Indija, 17. aprila. — Po dvanajstih dneh so zopet otvorili borzo, a so jo takoj nato zopet zaprili radi velikonočnih praznikov.

Cene na borzi so bila dokaj stabilne. Politični položaj je pa zelo težkočal trgovino na vseh tleh.

POLJSKA PROTESTIRA

BERLIN, Nemčija, 17. aprila. — Poljska vlada je poslala nemški vladi poslanico, v kateri je rečeno, da nova nemška agrarna predloga nasprotuje temeljem nemško-poljske trgovske pogodbe.

Poučeni nemški krogi izjavljajo, da bi predlagane carine ne ogrozile poljskega sprosodarstva v toliko meri, da bi morla valednega izbruhiti nova carinska vojna.

Nemška vlada bo še pred poleniimi počitnicami predložila trgovsko pogodbo nemškemu zboru v odločenje.

NA CAST MRTVEMU PESNIKU

MOSKVA, Rusija, 17. aprila. — Danes je vse kot stotisoč oseb izkazalo zadnjo čast zemeljskim ostankom pesnika Vladimirja Majakovskega, ki se je pred par dnevi umrl.

Ob mrtvaškem odru so tvorili castno stražo najuglednejši ruski pisatelji, komunistični voditelji ter člani vlade.

DELEGACIJA V HAAGU

Pogled na konferenčno sobo v Haagu, kjer so razpravljali delegati glede mednarodnega prava. Predsednik konference je bil grški delegat Politis.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNAJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	500 \$ 9.35	Lir	100 \$ 5.75
"	1000 \$ 18.50	"	200 \$ 11.20
"	2500 \$ 45.00	"	500 \$ 16.80
"	5000 \$ 91.00	"	1000 \$ 27.40
"	10,000 \$ 181.00	"	1000 \$ 54.25

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodite v dinarjih ali dolarjih dovoljtemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
235 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ex. celo leto velja list na Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.50
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
za pol leta	Za posredstvo na celo leto	\$7.00
za četrt leta	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00.		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Deposits brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri sprejemu krajara naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 235 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3573

IMENOVANJE PARKERJA

Ker je v najvišjem zveznem sodišču prazno mesto, je sklenil predsednik Hoover poslati v ta najvažnejši urad John J. Parkerja.

Vsako tako imenovanje mora potrditi pododsek senatnega odbora za justične zadeve.

Ker se je pa v deželi pojavila precejšnja opozicija proti imenovanju, se pododsek še ni odločil, kaj bi storil v tem slučaju.

Včeraj se je izvedelo, da se je pododsek odgodil za en teden ter da bo šele po preteku tega časa razpravljalo o tej kočljivi zadevi.

Ta odlog pomenja precejšnjo zmago za vse, ki imenovanju nasprotujejo.

Toda vse kaže, da bo Parker navsezadnje le prišel v zvezno sodišče in tam zastalno obsedel, če se ne bo zgodilo nekaj skoro nemogočega, namreč, da bi se predsednik Hoover premislil in koga drugega imenoval.

Nad vse značilno je pa, da se je opozicijskemu posrečilo spraviti na noge toliko senatorjev proti Parkerju, da je postalo celo podpredsedniku Združenih držav in republikanskemu voditelju Watsonu nekoliko tesno pri srcu.

Ko je John J. Parker svoječasno kandidiral za guvernersko mesto, je odkrito pokazal mržnjo, ki jo goji proti zamorecem.

To je imelo precej opravka z opozicijo, kajti republikanski voditelji bi izgubili v senatu precej republikanski sedežev, če bi bilo Parkerjevo imenovanje potrjeno s senatno večino.

Opozicijo proti Parkerju je ustvaril izvršilni odbor Ameriške Delavske Federacije.

Ako se taki ugledni republikanci kot so Borah, Brookhart, Norris, Watson itd. izjavljajo proti Parkerju in njegovim delavstvu sovraženim razsodbam, daje to delavski organizaciji pred široko javnostjo vpliv, kakoršnega dosedaj ni imela.

Če druga ne, se bo Ameriške Delavske Federacije iz Parkerjeve zadeve že vsaj nečesa naučila, namreč, da je treba posvečati skrbno pozornost imenovanju najvišjih sodnikov in visokih upravnih uradnikov.

Da je izvedela javnost o Parkerjevem delavstvu sovravnem rekordu, gre vsa zahvala washingtonskemu dopisniku Federated Press.

V glavnem stanu Ameriške Delavske Federacije so mu najprej rekli, da ne vedo ničesar slabega o gospodu Parkerju.

Dopisnik se je pa podal na delo ter spravil skupaj toliko obtežljivega materiala, da je bila uvedena brez vsakega odloga proti Parkerju energična kampanja.

Če bi ne bilo izvežbanega delavskega časnikarja, bi bilo imenovanje kaj lahko izpod rok.

Star kakor Metuzalem

Pred kratkim je umrl menda najstarejši Anglež, ki je malone dosegel svoje 125. leto. Pisal se je James Smith. Po poklicu je bil kapetan. Rodil se je 14. aprila leta 1813. in je živel s svojo ženko v Villadepu.

Bilo je 1. 1830. ko se je, star 23 let, izselil v Zedinjene države ter se tam prve čase preživljal kot tlačec. Ko je izbruhnila mehiška vojna, se je javil kot vojak in je bil na bojiščih do konca vojne. Ob izbruhu krimške vojne se je kot vojak domoljub vrnil v domovino, da bi se na strani britskih vojakov vojeval proti Francozom. Vendar se ni vrnil, ker je bil že star 60 let.

ranjen na obrazu in za spomin na te čase mu je ostala brazgotina. Po demobilizaciji se je zopet vrnil v Ameriko, kjer se je aktivno udeležil državljanske vojne. Nekaj let pozneje se je navzile svojim letom prijavil prostovoljno v vojaško službo v špansko-ameriški vojni. Leta in leta je hodil po 20 milj dnevno in je pokadil na dan 30 do 40 smotk, po drugi strani pa tudi ni bil planec iz navade.

ADVERTISE

"GLAS NARODA"

Iz Slovenije.

Zopet avtomobilska nesreča v Mariboru.

4. aprila ob 7. popoldne se je v znanem ostrem ovinku Koruške ceste pred Kamnico pripetila težka avtomobilska nesreča, ki sicer ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je gnojna škoda precejšnja. Lastnik avtomobila, 35-letni Rudolf Vidmar, je okoli 1. vozil s svojimi avtomobilom 26-letnega ključavničarja Franca Kristla, ki se je hotel izvežbati v šoferski stroki, v pouk na Koruški cesti. Zadal je sedel za neki drug šofer. Na znanem ostrem ovinku nad posestvom dr. Schmiedererja se je Kristl, ki je kot učenec upravljal volan, znašel ob robu ceste, ki je bila sicer dovolj široka, ter se je voz znašel na nasprotni strani v jarku. Z največjo brzino je šofer tedaj poglavlil voz preko ceste, toda že je bila nesreča tu. Avto se je dvakrat preokrenil in obstal na nekoliko nižje ležečem travniku. Pri nesreči je zadobil Kristl težke notranje poškodbe, istotako lastnik voza Vidmar, čedim se zadal sedečemu šoferju ni prav nič pripetelo.

Dve težki nesreči.

2. aprila popoldne se je pripetila v Horjulu težka nesreča, katere žrtev je postal 63-letni prevzikaar Pavel Končan. Vozil je dva, nesreča pa je hotela, da je padel pod voz, ki mu je strl prsni koš. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— Druga težka nesreča se je pripetila v Gorenji vasi pri Logatcu. Pesetnikov sin Stanko Lampe je z brano povlekel po njivi, nenadoma pa se je splašil junca in Lampe je pade pod brano. Splašena vola sta ga vlekla več metrov s seboj, pri čemur je brana nesrečence vso levo nogo sršahovito razmesarila. Tadi njega so prepeljali v bolnico.

Smrtna kosa.

3. aprila je preminul v Virmaših zaslužni Gašper Triler, ki ostane, vsem, ki so ga poznali, v najboljšem spominu. Na obznan in trdni kmetiji se je pokojnik izkazal kot izkušen in spreten gospodar v vzgled svojim občanom, ki jim je županovl polnih 22 let. Zaradi bolehnosti je Triler poslednji dve leti odločil mesto staroškega župana; deloval pa je še vedno z nasvetom in dejanjem v staroškega občinskega zastopnika kot odbornik. V zakonu se je vzornemu možu rodilo 19 otrok, izmed katerih jih živi še 10. Pokojnik se je uspešno udeleževal tudi v gospodarskih korporacijah.

Žrtev pretepa.

V Stari cerkvi pri Kotevju je umrl komaj 18-letni Ernest Sigmund na posledicah poškodb, dobljenih pri farlovskem pretepu. Na nedeljo pred par tedni so se zbrali v neki gostilni v vasi Miaka (Kerndorf) fantje iz Stare cerkve in Miaka. Zaradi malenkosti je nastal prepriki se je končal s prepriki. Nekaj fant je navdali na Sigmunda in mu s kuhinjskim nožem prebojel desno zapestje, da je konica poslednja skozi roko. Poleg tega je dobil Sigmund še druge poškodbe, da so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnico. Tu so mu rano začelo ozdravljati. Čez nekaj dni pa se je fantu, ki je bil že črna, rana odprla in začel se je iz nje teči gnoj. Fant je začutil bolečine po vsem telesu in moral je leči. Ljudje, ki so ga prihajali obiskat, so ga strašili, da ne bo roka nikoli več dobra. To je fantu navdalo s takim strahom, da je bil duševno popolnoma zmeden. Zdel se je odklanjati hrasto in skoraj 14 dni pregladoval, dokler ga ni poklicala koščena žena s seboj.

Dolenski Čaruga in Počevska vloga pred sodiščem.

Pred molim senatom okrožnega sodišča v Novem mestu sta se vršili dve zanimivi razpravi. Prvi je bil v razpravno dvorano dveden 28-letni Ferdo Mole z Vrha pri St. Rupertu, znan pod imenom "dolenjski Čaruga". Z njim vred je obtožen njegov zvesti pomočnik, propal 20-letni mladenci France Kostanjevec, takisto doma z Vrha. Obtožnica pripoveduje, da je Ferdo Mole lani v oktobru poklenil iz mariborske kaznilnice, nkar se je začel klatiti po Dolenjskem in je posebno v Mirenski dolini postal strah in trepet prebivalstva. Obtožnik s pištolo in karabinko kakor praviti hajduk se je pojavljal s svojim pajdašem zdaj tu, zdaj tam in napadal mirne stanovance. Orožniki so ga dolgo zasledovali in se nekoč v januarju bili obveščeni, da prenočuje v nekem hlevu v Bistrici pri Mekronogu. Obkrožili so vse poslopje, toda Mole je bil po svojih zaupnikih še pravčasno obveščen na zasedo orožnikov. V temni, megleni noči je z nabito karabinko ušel iz hleva skozi korodn orožnikov. Novomeški podnarednik Matija Gregorini mu je na divjem begu sledil za petami čez potok Bistrico. Mole se je tedaj nenadoma okrenil in slepe odal par strel, ko pa je ravno pomeril v Gregorinca, mu je naboj odpovedal. Take je podnarednik Gregorini in po srečnem naključju ostal pri življenju, dočim je Moletu uspelo izginiti v noč. Po daljšem poizvedovanju je orožnikom uspelo Moleta koncem februarja aretirati pri nekem krojaču v Sevnici.

Mole ima na vesti toliko zločinov in prestopkov da je predsednik senata upravičeno priporočil pri razpravi: "Novi kazenski zakon je skoraj ves napisan za Mola!"

Takisto ima tudi Moletov pajdaš Kostanjevec na vesti celo vrsto zločinov. — Ker pa je zagovornik dr. Ivančič predlagal, da se zasliši še neka priča, in sicer Marko Bergman iz Slavonskega Broda, je bila razprava proti Moletu in pajdašu preložena.

Druga razprava se je vršila proti Rudolfu Kristendcu in Ljudevitu Čuferinu, ki sta v noči med 5. in 6. februarjem izvršila vlom pri Aničeviču v Dolnem Logatcu, v noči od 8. do 9. februarja pa izropala pošto-blagajno v Kočevju, kjer sta odnrla 18.089 Din. Osumljena sta bila tudi, da sta 1925 izvršila znani vlom v poštni urad v Kranju. Toda glede tega vloga je priča Jože Melju, ki je bil junija 1925 v Gorici zaprt zaradi suma spijonaže, izpovedal, da so tisti rudi bili v goriskem zaporu tudi neki Petrič, Sirk in Mahorič ter je slednji pripovedoval, da so se v Kranju prišli nepravde storice, ker da je on sam odnesel takrat ugrabljeni denar preko meje v Italijo. Zato sta Kristanci in Čuferin tega suria oprostila. Priznala pa sta oba goranja vloga, nkar sta bila obsojena vsak na pet let težke ječe, na pet let izgube častnih državljanških pravic in po prestani kazni na izgon iz Jugoslavije.

Meisignor Jancz Ev. Klobovs umrl. 3. aprila je umrl v Ljubljani po kratki bolezni Meisignor Janz Ev. Klobovs. Pokojnik je bil ljubljanski duhovnik in je vžival povsod velik ugled. Med vojno je bil superior avstrijske soke armade in je v času ko je postalo jugoslovansko gibanje glasnejše, v ožji družbi svojih rojakov vedno odkrito pozdravljal gibanje.

SEZNAM ARANTIRANIH KONCERTOV.

- 20. aprila: Cleveland, O. — Collinwood.
- 15. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
- 25. maja: Milwaukee, Wis.
- 2. junija: Calumet, Mich. (Opera House).
- 7. junija: Traunick, Mich.
- 15. junija: Ely, Minn.
- 22. junija: Duluth, Minn.

Naslov: Banovec R.
6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ZASTONJ TRPEČIN OD NAVDUHE

Prezračna, priročna metoda, ki se da spoznati udobno, brez izjube časa. — Mi naravno metodo za kontrolo navduhe in mi bočeno, da jo poskusite na naše stroške. Ne ostraže se, če je vaš slučaj zastarel ali nov, če je kronična navduha ali senena mrzlica, plašite po brezplačno poskušajo naše metode. Ne ostraže se, v kakšnem počelju živite, koliko ste stari in kje ste zaposleni, če trpite ved navduhe ali senene mrzlice, naša metoda vam bo takoj pomagala. — Prvi posebno je želimo poslati onlin, ki se obupali, kjer so se vse oblike "difuze" (glavni, oči, ušesa, diha "patentna diha" itd.) izjavljajo. — Mi bomo dokazati na naše stroške, da je naša metoda določena, da odpravi težko dihanje, davljenje in strahovite napade. — Ta brezplačna ponudba je preveč važna, da bi jo oddajali za en dan. Pišite sedaj in začnite danes takoj z metodo. Ne pošiljate denarja, pač pa samo spodnji kupon. Še danes.

BEZPLAČNI POSKUSNI KUPON
F. J. JONIER ASTHMA CO.,
1475J Franklin Blvd., 462 Niagara St.
Buffalo, N. Y.
Pošljite brezplačno poskušajo svojo metodo na:

Iz Jugoslavije.

Obsodba Slovenca v Zagrebu.

Pred zagrebškim senatom se je dni zagovarjal Alojz Bačić iz Maribora, ki je svojemu gospodarju Janczu Kramerju v Sv. Gori poveril okoli 6000 Din. Poveril je tudi več drugih stvari na kodo Josipa Ceruka in Stefana Lamprta iz Rospaha. Državni pravdnik je zahteval visoke kazni, češ, da je bil obtožec radi sličnih deliktov že večkrat karnovan. Sodba pa je upoštevajo obtožencev zagovor, češ, da je denar poveril samo zaradi bade in je Bačić obsodilo na 16 mesecev ječe. V kazen se mu vsteje tudi preiskovalni par.

Rodbinska tragedija.

V Pančevu se je ustrllil ughdni veleindustrijalec Anton Radda. — Vzrok samomora ni znan. — 23. marca popoldne so ga pokopali, po pogrebu se je pa pokojnikov bratranec in družabnik dr. Frid. Radda vrnil z družbo domov. Žena je odšla po opravkih v mesto in Radda je ostal sam doma. Ko se je žena okoli 19. vrnila, dr. Radda ni bilo doma, pač pa je na mizi našla pismo, v katerem ji je moč javiti, da tudi zanj nima življenja nebnega misla in da bo izvršil samomor. Ko bo pismo našla, bo že mrtev. Vsa prejšnja se je žena obrnila na policijo, ki je mobilizirala ves svoj aparat, da prepreči dr. Radda samomor. Ker so dr. Radda videli na bregu Dunave, je policija preiskala vse okolice in policijski organi so odšli tudi na grob pokopanega bratranca. O dr. Radu pa ni bilo duha, ne sluha. Drugi dan jutraj je bila policija telefonično obveščena, da so blizu tvornice svile potegnili z Temeša utopljena, v katerem so spoznali pogrešanega dr. Radda. Moč se je v vodi ustrelil. Seveda je drugi samomor v obitelji Radda v Pančevu povzročil še večjo senzacijo. Vse mesto govori samo o tem, nhče pa ne ve, kje tiči vzrok. Žena dr. Radda je vsa zbupana in pravi, da bo tudi izvršila samomor. V Pančevu govore, da se je v rodbini razpasla samomorilna manija. Brat Antona Radda se je pred leti zasurol v Budimpešti, ramomor pa sta izvršila tudi dva strica. Ker je podjetje lepo uspelo, je izključeno, da bi bile vzrok samomorov slabe ginitne razmere.

Strašen zločin.

Bivši dobrovoljec Nikola Igić in delavec Joca Barjaktarov, ki sta že v Ameriki več let skupaj delala, sta bila velika prijatelja. Pretekli dan sta v Despot Sv. Ivanu na sejmu prodajala pivo. Kupčija je šla dobro in zvečer sta zadovoljna prestevala izkupice. Toda nenadoma je Igić zagledal, da ga je Barjaktarov ocaignil. To je dalo povod za pretep. Barjaktarov je planil na Igića, ta pa je naglo potegnil britve iz zepa, vrgele nasprotnika na tla in ga zveč z britvijo obdelaval. Nesrečnemu Barjaktarovu so takoj priskočili orožniki na pomoč, toda le s težavo se jim je posrečilo Igića potegniti z njegove žrtve.

Tiško poškodovanega Barjaktarova so takoj prepeljali v bolnico, kjer je pa poškodbam podlegel.

Igića so izročili sodišču.

Bosanski "Zeileis" ne sme več zdraviti.

Tudi Bosna ima svojega "Zeileisa" v osebi Sadića Sadičkovića iz Ljubuskega, ki je z raznimi zeliščnimi pripravami nasveti in predavanji pomagaj kmetom v boleznih. Kmetje so mu neomejeno zaupali, pa tudi inteligenci. Je prihajala k njemu. Moč je baže ozdravil na tisoče bolnikov. Kako proti avstrijskemu Zeileisu, se je pa tudi proti njemu začela gnja in končno je bila banska uprava v Splitu prisiljena prepovedati mu sprejemati bolnike ter dajati nasvete in zelišča, bodisi brezplačno ali za denar.

Sadičkovića se je proti odredbi prišlo, češ, da je lečil brezplačno. Če pa je hotel kdo plačati, je denar sprejel za humanitarno, patriotsko in kulturno društvo. Zdravil je samo z zelišči, opazoval pa je kmete predvsem na higijeno in snago kot vir vsega zdravja. Sadičkovića je prepričan, da je odredba banskega rasta bosanskih zdravnikov proti njemu, ker vidijo v njem zgolj konkurenta. V dokaz svojega nesebičnega in uspešnega zdravljenja lahko predloži na tisoče zahvalnih pism.

Zanimivo je, da Sadičkovića zagovarjajo tudi časopise, ki je mnenja, da bo prepoved banke uprave v ožgled njegovih uspehov distirana.

Vajenci, ki hočejo k filmu.

Iz Osijeka so pobegnili štirje vajenci in sicer mizarški vajencec F. Seidl, trgovska učenca Ivo Perinotoplovič ter Andrija Sandler in mehniški vajenec Ratimir Velenčević. Počignili so baje k — filmu. Policija je namreč našla beležnico, ki so jo bili fantiči pozabili v kateri je bil zabeležen naslov neke zagrebške filmske družbe. Za vajenci je policija izdala tiralice.

Samomor osijekega trgovca.

Te dni se je v Osijeku ustrllil trgovec Nikola Savić. Našli so ga arvevega v njegovem stanovanju. Samomorilec je zapustil pismo, iz katerega je razvidno, da mu je zagrelna življenje ločitev od žene, s katero se je pred kratkim sporazumno ločil.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,
te stare in stanovitne domače
barke.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljšje zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili skladi, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plačo za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe.

Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga v vsaki slučaj lahko vsak čas zopet dvigne. Našo plačo obresti po 4% na leto, pričenši z vsakim mesecem. To je najboljšje obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za sigurne hranilne vloge.

Vlagatelji izvan New York-a nam pošljejo denar na pripravnice po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Karadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovine v KINADSKIH DOLARJIH ter iste v polni vrednosti v ameriških dolarjih vpisujemo v vložne knjižice.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Sam se ne bi bil domislil, toda dva tedna sta me opomnila, da je dne 17. aprila moj rojstni dan.

Prvi mi samo voščil in želi vse dobro. Drugi istotako: zraven pa dostavlja, da sem bil nekoč pred leti v tej koloni sam izmenil in označil dan svojega rojstva.

Sama sreča, da nisem povedal, kje si liči.

Tista letnica je že zdaj precej stara skrivnost, še večja bo pa z leti.

Kajti nič na tajini. — Tebi moški smo več ali manj suvereni in ki čudni strasti prikrivajo in tajive, kadar pride na dnevni red oziroma na program vprašanje starosti.

V tem pogledu smo taki kot ženske, čirama stare devic — kako že hočete — ki bi se rade na elektrni svoj rojstni dan za par let pomladile.

To je prvo znamenje, da precej napredovane starosti, prvo znamenje, da začena ljudi človeku na otreče.

Je sicer med nami nekaj izjem, ki so izredno klemeniti značaji in včasno vztrajajo pri svoji besedi.

Dosti jih poznam, za vzled naj navedem pa le Bobkovega Toneta, ki se je nekoč izposobil ter povedal zbrani družbi, da gre že v petinštideseto.

Ne vem, kdaj je bilo, toda pravijo, da v onih letih, ko je bilo mogoče kupiti z ameriškim dolarjem pet kron, pa včas se ne celih.

Izza onih dni se je seveda vse temeljito izpremenilo in predrugačilo.

Danes lahko dobiš za en ameriški dolar nad dvesto kron, dočim Tonečova stanovitnost ni niti za las popustila.

Če se mu bo zdelo vredno odgovorjati na tvoje vprašanje, ti bo enostavno rekel, da jih bo petinštideset v adventu.

Če se mu bo pa zdelo, da ne zasluša ekeanega odgovora, bo pomolčnil prvi čim, ki bi šla po St. Clairu in ti bo dostojanstveno skrivnostno rekel:

— Vidiš, toliko sem star, da lahko dobim deset takih na en sam prst. Zdal pa zrajta, pa zrajta, kar zrajta, koliko sem star.

Tako ti bo odgovoril moj prijatelj Tone, kateremu sem bas včeraj pisal in ga prijateljsko prsil, naj mi razdene tajno o večni mladosti.

V Velikih Arabskih Sanjskih Bukvah je rečeno:

— Fantik v tvoj misleci rojen, je jaku vresu ino noreau inu korajzen. Masa rad polje, so veseli inu plešje. Tudi v loteriji včas zadejna. Masa rad rajza inu se z barko vozi. Per zenskah je dobro zapisan in gor vzeti. Inu se tudi rad snazi (glajsta). V mianih letih ga gliste martrajo, v staria letih pa rad kakti glazik vna popije. Na zenske dosti ne rajza. K ondohti in iz pracije ga je težko spraviti.

Tako stoji čeno na belem v Velikih Arabskih Sanjskih Bukvah, tiskanih s starih drukom pred stoletinami leti nekje v Nemčiji ob Rajni.

Sajnsko bukve se v mojem slučaju temeljito motijo.

Edinice tčitvi o "glaziku" ne bom oprekal.

Toda če se glede mene motijo, ni izključeno, da bi stoterim, raznice ne govornie.

S tem se je približala razprava o rojstnem dnevu svojemu koncu. Te že firbere gni, kaj ne, diaga čitateleca, in že komaj čakas, kdaj bom zapisal, katerega leta sem rojen.

Ne boš, Marjanca. Če imajo zensko pravico skrivati starost, zakaj bi je pa moški ne.

Za skrajno silo bom pa se pogrujal kot odgovor kakoršnega se je posluževal stari ribniški očane, ki je tudi leta tajli.

Ko so ga vprašali, koliko je star, je rekel:

— Takrat, ko je Ribnica gorela, sem jaz v sami srajci po Ribnici letal. Zdal pa zračunajta, koliko sem star.

To je strokovnjaški in pošten odgovor.

Ribnica je namreč že večkrat gorela.

In ko je zadnjič gorela, omenjeni očane najbrž ni imel časa, da bi potegnili nase znamenje svojega moškega dostojanstva in jo je kar v srajci ucvrl naravnost na glavni trg, odkoder ga je kmalu pregnala roka ribniških plemičev in plemelj.

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

11 (Načeljevanje.)

— O ne. — je rekla Jerica, — jaz sem tako grda, da me veseli, da ne vidite, kako sem grda.

— Le pomisli, Jerica, — je rekla Emilija z istim žalostnim glasom. — kako bi ti čutila, če ti ne mogla videti tuči in vseh drugih stvari na svetu?

— In vi ne morete videti solnce in zvezde in cerkve, v kateri sva sedaj? Ali ste popolnoma v temi?

— Ves čas v temi, podnevi in ponoči.

Jerica je pričela plakati.

— Tó je zelo slabo!

Žalost otroka je bila nalezljiva. Prvikrat, v letih, je Emilija trpko jokala radi svoje slepote.

Elo pa je le la in nutkov. Hitro se je ojunčila ter skušala potolašiti tudi otroka, rekóč mu:

— Ne jokaj in ne reci, da je slabo! Jaz to lahko prenašam. Tega sem vajena in sem popolnoma srečna!

— Jaz bi ne mogla biti srečna v temi. To bi sovražilo — je rekla Jerica. — Jaz tudi nisem vesela, da ste slepa! Rada bi videla, da bi vi lahko videli mene in druge. Ali ne morete odprsti svojih oči?

— Ne, — je rekla Emilija, — nikdar. Pa sedaj nehajva govoriti o tem. Hočem vedeti, kako te spravlja na misel, da si zelo grda?

— Ker pravijo ljudje, da sem grda in nikdo ne ljubi grdih otrok!

— Da, ljudje ljubijo grde otroke, — je rekla Emilija, — če so dobri.

— Jaz nisem dobra, — je rekla Jerica. — Zelo slaba sem!

— Ti pa lahko postaneš dobra, — je rekla Emilija, — in vsakdo bo te ljubil.

— Ali mislite, da lahko postanem dobra?

— Če boš poskusila!

— Poskusila bom.

— Upam, da boš, — je rekla Emilija. — Mr. Flint ima dobro tancenje o tebi. Moraš storiti vse, da ga zadovoljiš.

Nato je vprašala Jerico glede njenega prejšnjega življenja in tako se je začela pripovedovati dekle, da ni opazila, da je organist prenehal igrati, zapri instrument ter odšel.

Jerica je bila zelo zgovorna. Sladki glas Emilije ter način njenega govorjenja sta se globoko zarežala v njeno srce.

Jerica se viharno zaljubila v Emilijo.

Enkrat, ali dvakrat, jo je celo prišla za roko ter jo držala krepko v svoji. To je bil njen največji izkaz občudovanja in hvaležnosti. Obe sta se še vedno menili, ko je Mr. Arnold stopil v cerkev. Ko je prišel na sredo, je zaklical:

— Emilija bojim se, da misliš, da sem te pozabil. Dalj sem se mudil kot sem namravil. Ali nisi trudna?

— Misliš sem, da se boste nekoliko zamugili. Imela sem družbo.

— Kaj je mala? — je rekel Mr. Arnold dokrožno. — Odkod pa je prišla ta mala stvarica?

— Prišla je v cerkev z Mr. Cooperjem. Ali ni prišel ponjo?

— Cooper? Ne, še ni naravnost domov ter najbrž popolnoma pozabil na otroke. Kaj naj storiš?

— Ali je ne moreva odvesti domov? Ali ji je daleč?

— Le dve ali tri ceste od tukaj. Direktno z naše poti pa je. Prda-leč za vas, da bi hodili?

— Ah, ne bo me izmučilo. Jaz sem zelo krepka ter želim, da bi prišla srečno domov.

Če bi Emilija v tem trenutku lahko videla hvalni obraz Jerice, bi bila v istem trenutku poplačana za vse izmučenost.

Deveto poglavje.

DUŠEVNA TEMA.

Slepa dama pa ni pozabila Jerice. Emilija Graham ni nikdar pozabila trpljenja in žalosti drugih.

Ona sicer ni mogla videti zunanjega sveta, a imela je polno srce, ki se je kazalo na zunanji ogromno dobroteljskostjo.

Svoje lastne zadrege in sitnosti je nosila brez obotavljanja in potrdilo jo je ganila povesti revne deklice, rojene sredi trpljenja ter pomajkanja.

True je bil zelo vesel, ko je slišal poročilo Miss Graham glede sestanka v cerkvi. Jerica mu je že prej povedala, da je videla Miss Graham ter govorila o njej najbolj navdušeno.

Emilija ga je vprašala, če je ne namerava poslati v šolo?

— Well, — ne vem, — je rekel, — majhna stvarica je ter ni vajena drugih otrok.

Emilija je predlagala, da je sedaj čas, ko se lahko nauči čitati in pisati. Kakor hitro pa bi prišla med druge otroke, se jih bo navadila.

— To je res, Miss Emilija, — je rekel Mr. Flint, — jaz mislim, da imate popolnoma prav. Vprašal jo bom ter izvedel, kaj bo rekla.

— Jaz bi storila to, — je rekla Emilija. — Mislim, da bo to zelo koristno zanj. In radi njene obleke, če manjka še kaj, potem bom jaz...

— O ne, Miss Emilija, — jo je prekinil True. — Nikake potrebe ni sedaj, radi vaše dobročnosti.

— No, — je rekla Emilija, — če bi potrebovala še kaj, se obrnite name. Vi veste, da sva jo skupno adoptirala ter sklenila skrbeti zanjo. Moj oče vedno čuti, da vam je še nekaj dolžan za uslugo, katro ste mu storili.

— O, Miss Emilija, — je rekel True, — Mr. Graham je bil vedno moj najboljši prijatelj in one neizgovorne, ki se mi je pripetila, ko sem bil v njegovo službo ni nikdo drugi kriv kot jaz sam. Bila je le moja lastna nemarnost!

— Vedila sem, da boste rekli tako, — je odvrnila Emilija, — verda pa smo dosti občudovali. Jaz rada storim za Jerico vse, kar hočete. Rada bi videla, če bi prišli kak dan ter meo bistali.

— Gotovo, gotovo, — je rekel True. — Z velikim veseljem vas bo prišla Jerica obiskat.

Par dni pozneje je odšla Jerica s Truemanom k Emiliji. Rišnja, katero sta srečala v veži, jima je povedala, da je Miss Graham zelo bolna in da ne more videti nikogar.

Odšla sta, polna razočaranja ter žalosti.

Emilija pa se je močno prehladila onega dne, ko je sedela v cerkvi. Bila pa bi z veseljem sprejela Jerico, če bi jo prijavili. Žalostna je bila, da jo je Mrs. Ellis enostavno poslala proč s Truemanom vred.

Naslednje seboite zvečer, ko je bil Willie navzoč, se je True zopet lotil vprašanja šole.

Jerica ni bila zadovoljna z idejo. Odobraval pa jo je Willie. Ko je Jerica izvedela, da je tudi Miss Graham za to, je končno nereda privolila. Prihodnji ponedeljek je odšla Jerica s Truemanom vred v eno osnovnih šol ter bila sprejeta. Njena vzgoja se je pričela. Ko je prišel Willie domov prihodnjega nedelja, je pohitel v šolo Truemana, da vidi, kako napreduje Jerica.

Sedela je za mizo s svojim abecednikom. Vzklila je:

— Willie, pridj sem ter me poslušaj čitati!

Njeno čitanje pa ni bilo gladko. Ni še prišla preko alfabeta in nekaj zlogov ni znala še izgovarjati.

(Dolje prihodnjic.)

V VZHODNEM TURKESTANU

Puščava Taklamakan se širi v dolžino 1600 km in v širino 800 km in končuje v Tarimski kotlini, v sru Azije. Med puščavo in gorovjem leži celo vrsta rodovitnih oaz, katerih najpomembnejše Kašgar, Jarkland, Kargalik, na severnem robu, na vznožju Tien-Shana. Današnji kraji so blizu gorovja starejša naselbine pa globoko v puščavi. Vse leže skoro na enaki zemljepisni širini, kar vsiljuje domnevo, da je tod skozi vodila ena izmed velikih poti za svilo, ki so vezale Kitajsko z Zápádom. Ta stara mesta so bili najbližji kraji, kamor smo bili namenjeni. Zima se je bila medtem začela z vso ostružjo. Potovanja to skozi so mogoča samo med novembrom in marcem, zakaj samo v tem času je mogoče nositi s seboj vodo v obliki leda. Poleti pa je vročina 30 do 90 stopinj Celzija nekaj vsakdanjega.

V puščavi Taklamakan moremo razlikovati naslednje cone: 1. pas tamarisk, kjer so vse dune porasle s nizkim grmičevjem tamarisk, 2. pas živih toplov, ki dobivajo hranilo iz izdane vode rek, ki pod peskom prodirajo daleč v puščavo in dovajajo polti vodo reki Tarim na severnem robu; 3. ozemlje vrstnih toplovih šum, kjer razodeva sluzerno deblo, da je podleglo v težkem boju z neizprosno naravo. Ta proces je posledica klimatične spremembe, ki predstavlja enega najzanimivejših in hkrati najbolj nepojasnjenih problemov osrednje Azije; 4. najde, proti severu pomaknjeno cono popolnoma golih dun, ki pa so navzlic svoji enoličnosti očarujoče.

Puščava Taklamakan ne sestoji iz neplodnega peska, marveč iz zemlje, ki se razpušča in bi rabila samo dovolj moče, pa bi dajala najslabše žetve, kakor so dokazale Steinove preiskave. V pasu mrtvih toplovih gozdov sta naša Hedin in Stein številne razvaline, ki dokazujejo, da so reke nekoč segale najmanj v te kraje. Teh razvalin pa ni pričakovati v nadaljevanju današnjih izsušenih rečnih strug, marveč zaradi vzhodne oddovitve proti severu obrnjenih korit v obsevanju zemlje, zapadno o d tuka. V območju oaz Palmia so našli raziskovalci nepričakovano na tako zvane tace, t. j. velike ploške, posejane z ilovnatimi črepinami in o katerih izvoru si ni mogel najti zadovoljivega pojasnila niti tako avtoritativen mož kakor Stein. Na tem ozemlju se najdejo čisto ostanki starih naselbin. Najzanimivejše najdbe v Piamli so bili ostanki nekega budističnega svetišča. Tudi v Ravaku so našli sličen tempelj ogromne razsežnosti, le da je bil tukaj že večina nakrit s peskom. Plastične razvaline Dandan Odik, ki jo je bil odkril Sven Hedin, kakor tudi slikarjevo grško-budističnega tipa, sujačen dokaz za to, kako daleč na vzhod sta prodrla grški vpliv in grška umetnost in s kako virtuoznim znanjem so neznani umetniki Vzhoda vdihnili življenje mrtvi stvari.

V Khotanu se je začela doba obstrukcije in pasivnega odpora s strani kitajskih oblasti, ker so se bile razširile razne govorice o ekspediciji. Kljub temu neposrednemu odporu so bili odnešaji s kitajskimi uradniki prav dobri in moje zdravniško delovanje s pomočjo popotne lekarne mi je prineslo tolik sloves, da je stalo neprijetnega štirideset do petdeset bolnikov pred mojimi vrati. Ker pa nista mogla moja spremljevalca v danih razmerah več delovati na znanstveni podlagi, sta sklenila, da se umakneta na indsko ozemlje, sam pa sem se nameraval vrniti v domovino z vsemi zbirkami skozi Rusijo. V Kašgarju se mi je nudila prilika, da sem spoznal guvernerja Mašavuja, zelo zanimivega azijskega vladarja, ki je energično iztrebil v območju svoje oblasti vse roparske tolpe.

Kakor je razvidno iz starih izkopanih listin, je bil kitajski Turkestan že pred dobrimi 2000 leti pod kitajsko oblastjo. Vsledje, ko je kitajsko cesarstvo izgubilo pokrajino, jo je znalo zopet pridobiti. Presenetljivo pa je, da je dežela v tej dobi pripadala samo kakih 350 let Kitajski. Prebivalci kitajskega Turkeстана so tako zvali vzhodni Turki, arijskega pobračja, strogi muslimani, čijih žene morajo na ulici zastirati obličje. Žal pa se je celo v teh oddaljenih ozemljih že uveljavil evropski vpliv. Prej so ženske nosile na roko pletene in vezene obleke iz svile, zdaj pa hodijo okrog v cenemem potisknem ruskem blagu. Prestolnica je Kašgar, ki šteje kakih 250.000 prebivalcev. Ob jasnih dneh svetijo v mesto s črnim pokriti vršaci gorovja Kunlun. Živahno vrvenje prevladuje za sejmjskih dni na trgu pred džamijo, kjer je pod štiriglatimi solnčniki napredaj vsakovrstno blago in sadje.

Ko je prišlo v deželo vroče poletje in se Kitajci še vedno niso odločili o moji usodi, sem sklenil prebiti avgust v predgorjih Pamirja, da bi tam opazoval življenje in vrvenje nomadizirajočih Kirgizov. V največji vročini se podajajo s svojimi čredami na najvišje pašnike tik do robu ledenikov. Ko se približa jesen, se vrnejo v dolino in preživijo zimo na robu ravnine. Notranost kirgizskih šotorov je zelo preprosta. Vzdelež sten so razvite oboje in kožuhi, ki služijo ponoči za ležišče. V sredini šotora je prostor za ogenj in v težkih bakrenih kotlih se kuha voda za čaj.

O najvažnejših uspehih odprave bodi povedano samo to, da je dr. Trinklert kartografiral približno kakih 4000 kvadrat kilometrov ozemlja, dalje je zabeležil celo vrsto važnih opazovanj o morfološkem sestavu tibetske visoke ravnine in o zadnji ledeni dobi. Dr. de Terra

je kot prvi napravil popolni geološki profil skozi gorovje Kun-lun. Dalje je položil temelje za zbirko okamenin, ki bo po vsem sodeč, kaj svojevrstna. Posrečilo se mu je tudi dokazati, da je bil dandanes skoro brezdrevesni Ladakh nekoč deželen tropske klime, o čemer pričča okamenelo rastje.

V začetku decembra so pogajanja z oblastmi dozorela toliko, da sem mogel odpotovati. Ostavil sem Kašgar, prestopil na tla globoko zasneženega Alajskega gorovja in sem vičel v Andizdanu, v rodovitni Ferganski dolini ruskega Turkeстана, po dveh letih zopet prvič železnico. V udobnem spalnem vozu sem se peljal skozi Orenburg v Moskvo, odkoder sem se po treh tednih vrnil v Švico.

Monštranca v greznici.

Dne 8. januarja 1930 so pri slazenju greznice stranišča na kolodvoru Dravograd-Meža našli na dnu malo monštranco (a rikivje). Monštranca je iz medi. Svoj čas je bila pozlačena, a je zlata prevlaka skoro povsem izginila, ker se je monštranca že kakih 10 let morala nahajati v greznici. Na desni spodnji strani monštrance je mal klop sv. Florijana. Monštranco zasestavu tibetske visoke ravnine in o zadnji ledeni dobi. Dr. de Terra

Naši SKUPNI IZLETI v Jugoslavijo in Italije za leto 1930

Čas prihaja—

za vse one, ki so namenjeni to leto v stari kraj, da se odločijo kdaj in po kateri progi žele potovati. Na splošno povpraševanje in zanimanje rojakov za naše skupne izlete naznanjamo, da priredimo to leto sledeče izlete:

PO — FRANCOSKI progi s parnikom 'Ile de France' preko Havre

PRVI SPOMLADANSKI IZLET — 18. aprila
NAŠ GLAVNI SKUPNI IZLET
15. MAJA

Nadaljni izleti po isti progi in z istim parnikom:

6. JUNIJA poletni izlet 11. JULIJA tretji poletni izlet
25. JUNIJA drugi poletni izlet 1. AVGUSTA četrti poletni izlet
S PARNIKOM "PARIS" TUDI 2 SKUPNA IZLETA, DNE 23. MAJA in 30. JUNIJA

Po CUNARD progi s parnikom 'Mauretania' preko Cherbourga
I. SKUPNI POMLADANSKI IZLET
dne 30. APRILA

Po COSULICH progi
I. SKUPNI POLETNI IZLET "SATURNIA"
dne 30. maja 1930

Nadaljni izleti po isti progi:
30. maja "SATURNIA" 3. sept. "VULCANIA" 29. nov. "SATURNIA"
2. avg. "VULCANIA" 9. okt. "VULCANIA" 11. dec. "VULCANIA"

Pišite nam čimprej za cene, navodila glede potnih listov, vizev, permitov itd. na:

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK
Tel. Barclay 0380

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3578

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

19. aprila: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova	18. junija: Vulcania, Trst Aquitania, Cherbourg Hamburg, Cherbourg, Hamburg George Washington, Cherbourg, Bremen
23. aprila: Berengaria, Cherbourg Hamburg, Cherbourg, Hamburg George Washington, Cherbourg, Bremen	29. junija: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
24. aprila: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen	20. aprila: Olympic, Cherbourg Westerland, Cherbourg, Antwerpen Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Roma, Napoli, Genova
25. aprila: Majestic, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Westerland, Cherbourg, Antwerpen	21. junija: St. Louis, Cherbourg, Hamburg Minnetonka, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
26. aprila: Minnetonka, Cherbourg Saturnia, Trst	27. junija: Berengaria, Cherbourg
30. aprila: Mauretania, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg President Roosevelt, Cherbourg, Bremen	23. junija: Columbus, Cherbourg, Bremen 25. junija: De France, Havre Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Republic, Cherbourg, Bremen
1. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen	26. junija: Dresden, Cherbourg, Bremen
2. maja: Paris, Havre Bremen, Cherbourg, Bremen Homerik, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova	27. junija: Bremen, Cherbourg, Bremen Majestic, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
3. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg Beigenland, Cherbourg, Antwerpen Peninsular, Cherbourg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	28. junija: Mauretania, Cherbourg Beigenland, Cherbourg, Antwerpen Leithian, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova
7. maja: Aquitania, Cherbourg New York, Cherbourg, Hamburg America, Cherbourg, Bremen	30. junija: Paris, Havre
9. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen Olympic, Cherbourg Peninsular, Cherbourg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	
10. maja: Minnetonka, Cherbourg Conte Blancmanno, Napoli, Genova	
12. maja: Europa, Cherbourg, Bremen Republic, Bremen	
14. maja: Vulcania, Trst Berengaria, Cherbourg St. Louis, Cherbourg, Hamburg President Harding, Cherbourg, Bremen	
15. maja: De France, Havre Stuttgart, Cherbourg, Bremen Majestic, Cherbourg Zapland, Cherbourg, Antwerpen New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	
16. maja: Reliance, Cherbourg, Hamburg Roma, Napoli, Genova	
20. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen	
29. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen	
21. maja: Mauretania, Cherbourg Aquitania, Cherbourg, Hamburg George Washington, Cherbourg, Bremen	
22. maja: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen	
23. maja: Paris, Havre Homerik, Cherbourg Westerland, Cherbourg, Antwerpen Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	
24. maja: Minnetonka, Cherbourg Leithian, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova	
28. maja: Aquitania, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg President Roosevelt, Cherbourg, Bremen	
29. maja: Saturnia, Trst Dresden, Cherbourg, Bremen Europa, Cherbourg, Bremen	
30. maja: France, Havre Olympic, Cherbourg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	
31. maja: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Beigenland, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Boulogne sur Mer	
2. junija: Columbus, Cherbourg, Bremen	
3. junija: Berengaria, Cherbourg Resolute, Cherbourg, Hamburg	
4. junija: New York, Cherbourg, Hamburg America, Cherbourg, Bremen	
6. junija: De France, Havre Majestic, Cherbourg Peninsular, Cherbourg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova	
7. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg Minnetonka, Cherbourg	
10. junija: Bremen, Cherbourg, Bremen	
11. junija: Mauretania, Cherbourg Deutschland, Cherbourg, Hamburg Leithian, Cherbourg	
12. junija: Paris, Havre Stuttgart, Cherbourg, Bremen	
14. junija: Homerik, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	
14. junija: President Harding, Cherbourg, Bremen Conte Blancmanno, Napoli, Genova	
17. junija: France, Havre Europa, Cherbourg, Bremen	

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot do ostrovanja na ogromnih ozemljih:

PARIS 2. maja; 23. maja
(7 P. M.) (4 P. M.)

Ile de France 15. maja; 6. jun.
(8 P. M.) (4 P. M.)

FRANCE 30. maja; (7 P. M.)

Najkrajša pot do Islandije, Vasko je v posebni kabini s vsemi modorami udobnosti — Pijača in slava francoske kuhinje, izredno nizke cene. Vrednost katerega koli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
10 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdo je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pošten o gotnih listih, prijatelj in drugih starih. Vred naše dolgotrajne izkušnje vam ni samoremo dati najboljša posla in pripomočnik vidno je prvostrane brošurke.

Tudi nedržavljan samostojno potovati v stari kraj na obisk, čaka prekršiti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v roku 6 mesecev in tisti se ne poslužajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prošlee osebnostno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred namenjenim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, se najbolje, da v prošnji omenijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI VOZČE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenecv letno, a kvotni višje se izdajajo samo onim priseljenim, ki imajo vrednost v kvoti in ti no: Stariš — ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1923. leta poročili, šene in neporočeni otroci izpod 18. leta rojdenicev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice vsa sr opravičeni šene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki se bld postavne pripadniki v te dežel; sa stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obradajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK